

ARKIVVERKET
RIKSARKIVET

Samdok

samla samfunnsdokumentasjon

DELPROSJEKT

Kommunale arkiv

Samdok- kommunale arkiv
2014 - 2015

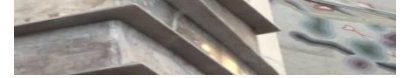
v/ Ingrid Nøstberg
Prosjektleder Samdok-kommunale arkiv

Strategigrupper - Samdok 2015

Samdok/KOMM

Institusjon	Arkiv i e-forvaltning (EFORV)	Kommunale arkiv (KOMM)	Privatarkiv (PRIV)
KAI	Jan Tore Helle (<i>Bergen Byarkiv</i>) Jan.Helle@bergen.kommune.no Tor Eivind Johansen (<i>KDRS</i>) tor.eivind.johansen@kdrs.no	Wenche Risdal Lund (<i>IKA Kongsberg</i>) wenche@ikakongsberg.no	Arnt Ola Fidjestøl, <i>IKA Møre og Romsdal</i> arnt.ola.fidjestol@ikamr.no
LLP	Karin Gjelsten (<i>LLP/Bergen byarkiv</i>) karin.gjelsten@bergen.kommune.no	Tom Oddby (<i>LLP/Drammen byarkiv</i>) tomodd@drmk.no	Kirsti Gulowsen (<i>LLP/Oslo Byarkiv</i>) Kirsti.gulowsen@kul.oslo.kommune.no
KS	Elisabeth Gade (<i>KS/Skedsmo kommune</i>) Elisabeth.Gade@skedsmo.kommune.no Anne Mette Dørum (<i>KS</i>) Anne.Mette.Dorum@ks.no	Harriet Terjesen (<i>KS/Vestfold fylkeskomm.</i>) harriett@vfk.no Anne Mette Dørum (<i>KS</i>) Anne.Mette.Dorum@ks.no	Kari Remseth (<i>Statsarkivet i Trondheim</i>) kare@arkivverket.no / Astrid Øksenvåg (<i>KS/eKor</i>) ao@ekor.no
NA	Gunn Sværen (<i>NA/Bærum kommune</i>) Gunn.svaren@baerum.kommune.no	Kari Myhre (<i>NA/Trondheim kommune</i>) kari.myhre@trondheim.kommune.no	Anja Jergel Vestvold (<i>NA/FMC Technologies</i>) AnjaJergel.Vestvold@fmcti.com
Arkiv- institusjoner			Frank Meyer (<i>ArbArk</i>) frank.meyer@arbark.no
Kulturrådet			Eli Solberg eli.solberg@kulturrad.no
Statsarkivene	Vigdis Stensby (<i>SA Hamar</i>) vigdis.stensby@arkivverket.no	Kjetil Reithaug (<i>SA Kristiansand</i>) kjerei@arkivverket.no	Torkel Thime (<i>SA Stavanger</i>) toth@arkivverket.no
Riksarkivet	Hans Fredrik Berg (<i>prosjektleder</i>) hanber@arkivverket.no Tor Anton Gaarder toga@arkivverket.no Kari Frodesen karfro@arkivverket.no	Ingrid Nina Nøstberg (<i>prosjektleder</i>) fra 23.04.14 ingnos@arkivverket.no Anna Malmø-Lund anmal@arkivverket.no Lars Jørgen Sandberg lasa@arkivverket.no	Ellen Røsjø (<i>prosjektleder</i>) ellros@arkivverket.no Sigrun Rasmussen sigras@arkivverket.no Vidar Øverland viol@arkivverket.no

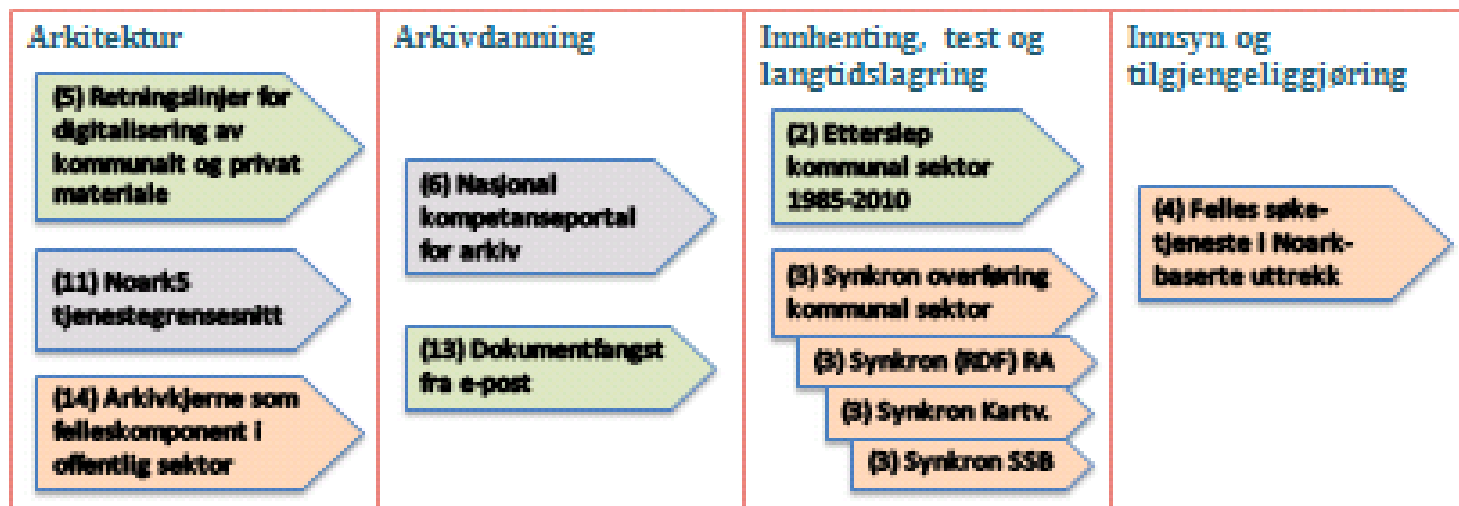
Samdok - prioriterte oppgaver 2014

Samdok/KOMM

1. **Etablere formelt samarbeid om arkivspørsmål med KMD og Difi**
2. **Digitalt skapt materiale i kommunal sektor 1985 til 2010 – kartlegging**
3. Synkron overføring av arkivmateriale til depot
4. **Felles søketeneste i alle Noark-baserte uttrekk**
5. **Digitalisering av kommunalt og privat materiale – felles retningslinjer**
6. Nasjonal kompetanseportal for arkiv (tatt ut av Samdok)
7. Metodikk for bestandsanalyse og samfunnsanalyse for privatarkiv
8. Strategi for bevaring av bedriftsarkiv
9. Utgreiing om arbeidet med privatarkiv i Norge
10. Kompetansemiljø elektroniske arkiv
11. Tenestegrensesnitt mot Noark 5
12. Digitalisering av offentlig sektor – konsekvensar for arkiv
13. **Dokumentfangst frå e-post**
14. Arkivkjerne som felleskomponent for offentlig sektor

SAMDOK 2014 i kontekst

(1) Formelt samarbeid om arkiv-spørsmål med KMD og Difi

(7-8-9) Privatarkiv

- Metodikk for bestandsanalyse
- Bevaringsstrategi bedriftsarkiver
- Utredning om arbeidet med privatarkiv

(10) Kompetensemiljø elektronisk arkiv

(12) Digitalisering av offentlig sektor – konsekvenser for arkiv

Prioriterte oppgaver 2014 – kommunale arkiv

5 oppgaver (av totalt 14):

1. Etablere formelt samarbeid om arkivspørsmål med KMD og Difi
2. Digitalt skapt materiale i kommunal sektor 1985 – 2010 – kartlegging
3. Felles søketjeneste i alle Noark-baserte uttrekk
4. Digitalisering av kommunalt og privat arkivmateriale – felles retningslinjer
13. Dokumentfangst fra e-post

3 arbeidsgrupper i tillegg til strategigruppa

Rapporter for alle oppgaver, se <http://samdok.com/>

Etablere formelt samarbeid om arkivspørsmål med KMD og Difi (1)

- Det er dialog med KUD og KMD/Difi
- Riksarkivaren er nå med i topplederforumet **Skate** (= Styring og koordinering av tjenester i e-forvaltning)
- Riksarkivaren er representert i Open Government Partnership og sitter her i en arbeidsgruppe (Access to Information Working Group). Arbeid koordineres av KMD)
- Riksarkivaren sitter i referansegruppe til en interdepartemental arbeidsgruppe som skal utrede lovmessige hindre for bruk av skytjenester i offentlig forvaltning (ledes av KMD)

Digitalt skapt materiale i kommunal sektor 1985 – 2010, kartlegging (2)

Man mangler god nok oversikt over mengden digitalt skapt materiale i kommunal sektor for perioden 1985 – 2010. For å kunne planlegge realistisk, må man ha mer kunnskap....

Det skal utarbeides en rapport som skal gi et realistisk bilde av oppgaven og synliggjøre hva som er i ferd med å skje. Rapporten skal kunne brukes i arbeidet med å utvikle bedre metoder, endringer i lovverk osv.

Mål:

1. Estimat når det gjelder **mengde** digitalt skapt materiale
2. Estimat for **kostnad** og andre ressursbehov for å løse oppgaven

Arbeidet er basert på allerede utførte kartlegginger i KAI-miljøet.

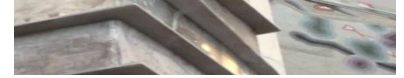
Arbeidsgruppen har bestått av IT-arkivarer fra KAI-miljøet, KDRS og Riksarkivet

Kartlegging av digitalt skapt materiale - resultater

- Det er minimum 12 192 bevaringsaktuelle systemforekomster fra perioden
- Erfaringer viser at 60 – 65 % av systemforekomstene vil være bevaringsverdige
- Pr. 2013 er 802 uttrekk overført til depot (jfr. Statistikk for arkiv 2013)
- En sterk sammenheng mellom størrelsen på kommunen og antall systemforekomster. Jo høyere folketall – desto flere systemforekomster
- Gjennomsnitt antall systemforekomster for kommunene er 28,5 og for fylkeskommunene 25
- Med dagens verktøy, metodikk og arbeidskapasitet vil kostnadene ligge på 1 - 2 milliarder
- Det ligger et besparelespotensial i bedre metodikk/IT-verktøy og etablering av dyp ekspertise på bevaring fra ulike systemtyper

Rapport på Samdok-bloggen, <http://samdok.com/>

Felles søketjeneste i alle Noark-baserte uttrekk (4)

- Målet er å etablere en felles innsynsløsning for alt Noark-basert materiale
- Prosjektet vil bli videreført i 2015, men da utenfor rammene av Samdok:
 - ✓ Velge teknologisk plattform
 - ✓ Utarbeide en overordnet kravspesifikasjon
 - ✓ Etablere en pilot for søk og visning med noen få, utvalgte kilder

Retningslinjer for digitalisering av kommunalt og privat materiale (5)

- Behov for samordning av data innen ABM-sektoren. Hensiktsmessig å veve sammen de ulike kildeinngangene gjennom semantisk teknologi (RDF)
- Kartlegging av status for digitalisert materiale
- Det anbefales at det etableres «felles URler og autoriteter» til bruk innen arkivsektoren;
 - ✓ aktørregister spesielt for arkivmiljøet
 - ✓ sted- og tidregister sammen med museumsmiljøet.
- Alle registrene etableres på plattformen Kulturnav.org
- Registrene vil sørge for at arkivsektoren bidrar inn mot NLOD (= Norsk lisens for offentlig data)

Arbeidsgruppe: LLP, KAI, private arkivinstitusjoner, Stiftelsen ASTA og Arkivverket

Leder: Ole Myhre Hansen

Dokumentfangst fra e-post (13)

- Utgangspunkt i utfordringene med dokumentfangst fra e-post
- Mål om å identifisere hvorfor dokumentfangst fra e-post er så vanskelig
- Utfordringen er mangefasettert og løsningen må være en kombinasjon av innfallsvinkler; kultur, organisasjon, teknologi, lover og standarder
- Utarbeidet lister over tiltak:
 - ✓ på nasjonalt nivå
 - ✓ for hver enkelt virksomhet/arkivtjeneste/arkivar

Arbeidsgruppe: Medlemmer fra kommunal, statlig og privat sektor

Leder: Vilde Ronge

Samdok 2015

- vedtatte prioriteringer

Samdok/KOMM

1. Metodikk digitale privatarkiv – høsting og langtidslagring
2. Privatarkiv - danning og bevaring
- 3. Kommunereform**
- 4. Digitalt depot i kommunal sektor**
- 5. Synliggjøring av arkiv i samfunnet**
6. Synkron overføring av digitale arkiv til depot
7. Kompetansemiljø elektroniske arkiv
8. Tjenestegrensesnitt mot Noark 5
9. Digitalisering av offentlig sektor – konsekvenser for arkiv
10. Arkivarkitektur
11. Dokumentfangst fra e-post
12. Standardisering av «virksomhetsspesifikke» metadata
13. Informasjonsformidling

Kommunereform (3)

Kommunal sektor står overfor betydelige endringer, både mht. oppgavefordeling og organisering. Kommuner vil bli slått sammen til nye og større enheter, og organiseringen av regionalforvaltningen er under politisk vurdering.

Kommunereformen og andre reformer vil ha store konsekvenser for arkivene, både arkivdanningen og depot. Arkiver fra de nåværende kommunene skal avsluttes og avleveres depot, arkiver i de nye storkommunene skal etableres. Det er avgjørende å sette i gang tiltak i forkant av reformene, slik at arkivtap unngås og nye, gode rutiner etableres.

Kommunereform - mål

Mål:

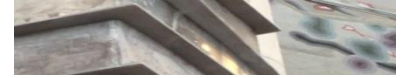
1. Gi kommuner og fylkeskommuner den nødvendige **veiledning** for konkret å kunne håndtere arkivene i kommende forvaltningsreformer
2. **Synliggjøre** for ansvarlige myndigheter hvilke **utfordringer** reformene medfører slik at det settes av nødvendige ressurser

Det er et mål å gi kommunene konkret veiledning i arbeidet som må gjøres... , både i form av skriftlige veiledninger og tilbud om kursvirksomhet. Det er et like viktig mål å synliggjøre for ansvarlige myndigheter..... bidra til at det avsettes de nødvendige ressurser til arkiv i disse prosessene.påkrevet å bevisstgjøre..... om kompetansen i det kommunale arkivfaglige miljøet, slik at dette ikke svekkes gjennom reformene, men tvert i mot må styrkes.

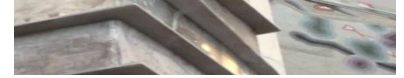
Kommunereform - tiltak

1. Nedsette en arbeidsgruppe som skal utarbeide **veiledning** for hvordan arkivarbeidet i kommunen praktisk skal håndteres når kommunereformen iverksettes. Veiledningen skal omfatte både analogt skapt og digitalt skapt materiale, og ta for seg arkivdanning
2. Sørge for at kommunal sektor blir **informert** om resultatene av Samdoks arbeid med kommunereformen
3. Nedsette en arbeidsgruppe som skal planlegge **opplæring** for kommunene på regionalt nivå, der statsarkiv og KAI samarbeider

Kommunereform - tiltak (forts.)

4. Strategigruppen utarbeider et dokument om utfordringene med **magasinkapasitet** for papirarkiv
5. Strategigruppen utarbeider et dokument om utfordringene med **interkommunale samarbeid** og arkiv
6. Strategigruppen utarbeider et dokument om behovene for og utfordringene med å videreføre og styrke kommunale og fylkeskommunale **fagmiljøer og institusjoner** for arkiv i forbindelse med reformer i regional- og lokalforvaltningen

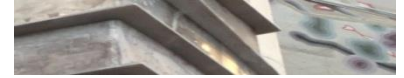
Kommunereform – veiledning

Arbeidsgruppe:

- Petter Pedryc, IKA Trøndelag
- Monika Håland, Aust-Agder museum og arkiv
- Bente Holmen, Larvik kommune
- Sidsel Liborg, Spydeberg kommune
- Arkivleder fra en fylkeskommune
- Knut Knudsen, Statsarkivet i Trondheim
- Ingrid Nøstberg, Riksarkivet
- Anna Malmø-Lund, Riksarkivet (leder)

Ressursgruppe:

Ressurspersoner fra KAI, KS, Arkivverket, og evt. andre.

Digitalt depot i kommunal sektor (4)

Det er en stor utfordring i kommunal sektor å sikre digitalt skapt arkivmateriale. Langt fra alle kommuner og fylkeskommuner har pr. i dag en depotfunksjon på plass (ca. 60 % tilknyttet KDRS, Bergen byarkiv).

Kommende kommunereform aktualiserer problemstillingen..... Det er viktig å synliggjøre alvoret i situasjonen for ansvarlige myndigheter, slik at det kan settes i gang nødvendige tiltak.

Mål:

- Identifisere og synliggjøre de viktigste problemstillingene knyttet til depotsituasjonen for digitalt skapt materiale i kommunal sektor

Tiltak:

- Strategigruppa utarbeider et omforent **dokument** som kan brukes politisk og strategisk, der de viktigste utfordringene knyttet til digitalt depot i kommunal sektor belyses.

Synliggjøring av arkiv i samfunnet (5)

Det er et stort behov for å synliggjøre og styrke arkivenes plass i samfunnet. Ofte er arkiv "usynlig", både overfor beslutningstagere og allmennheten. Dette er svært uheldig, og bidrar til at arkiv ofte ikke blir prioritert høyt nok når oppmerksomhet og ressurser fordeles.

Spesielt kritisk er dette nå, når man står overfor store forvaltningsreformer....

Til dette arbeidet trengs innsats fra de sentrale aktørene på arkivfeltet....

Mål:

- Synliggjøre og styrke arkivenes plass i samfunnet

Tiltak:

- Etablere en **"tenketank"** bestående av sentrale aktører innenfor arkivfeltet; riksarkivaren, arkivorganisasjonene, representanter fra KAI m.fl.
- Utarbeide en **strategi** for hvordan arkivsektoren skal synliggjøres og hvordan arkivenes plass i samfunnet skal styrkes